

Factsheet NIDO-PROGRAMMA 'In Eigen Omgeving Oud Worden'

In Eigen Omgeving Oud Worden

De Nederlandse bevolking vergrijsst. Volgens een onderzoek van het CBS verdubbelt het aantal ouderen boven de 65 jaar in de komende 35 jaar tot meer dan 4 miljoen. Tegelijkertijd willen ouderen steeds vaker zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Het is belangrijk om op een verantwoorde manier in te spelen op de wens van deze groeiende groep om in hun eigen omgeving oud te worden.

Met het programma 'In Eigen Omgeving Oud Worden' (EOW) richt NIDO zich op het wonen en de zorg voor ouderen. Het doel is om een brede beweging op gang te brengen naar het duurzaam toepassen van informatie- en communicatietechnologie (ook wel aangeduid met de term *domotica*) in seniorenwoningen. Het gaat om extra voorzieningen in woningen op het gebied van veiligheid, comfort en zorg. Duurzaam toepassen van domotica betekent vraaggericht aanbieden, combineren van diensten, veiligheid optimaliseren en het beperken van extra energiegebruik in woningen. Zo'n duurzame aanpak levert winst op voor mens, milieu en economie (People, Planet, Profit).

Ouderen kunnen langer zelfstandig blijven wonen en tegelijkertijd actief blijven deelnemen aan de samenleving. Door vermindering van de vraag naar plaatsen in verzorgingstehuizen worden kosten bespaard. Verder houden energiebesparende maatregelen de milieubelasting binnen de perken.

Projecten

Centraal in het programma staan lokale projecten waarin wordt geëxperimenteerd met duurzame seniorenwoningen met domotica (zowel nieuwbouw als renovatie). NIDO ondersteunt deze projecten met advies en onderzoek en zorgt dat nieuwe kennis en ervaringen op het gebied van duurzame domoticoepassingen ten goede komen aan andere betrokkenen en geïnteresseerden.

Het programma werkt mee aan drie projecten:

1. Evaluatie Domotica in de bestaande bouw

In het voorjaar van 2002 heeft Domein in Best als eerste woningcorporatie domotica toegepast in bestaande bouw. In opdracht van Domein en NIDO voerde CEA – bureau voor duurzame ontwikkeling – onder de bewoners van 49 seniorenwoningen van het complex 'Lidwinahof' in Best een evaluatie uit vanuit het perspectief van duurzame ontwikkeling. De waarde van de domoticoepassingen kon goed bepaald worden omdat vooraf gevraagd is naar de verwachtingen en achteraf naar de ervaringen van de betreffende bewoners. Het evaluatierapport is in augustus 2003 verschenen. Het geeft inzicht in de voorwaarden en mogelijkheden van duurzame toepassing van domotica én helpt een balans te vinden tussen de drie pijlers van duurzaamheid, People (mens), Planet (milieu) en Profit (economie). Met de resultaten kunnen organisaties in de woningbouw en zorg beter presteren op het gebied van ouderenhuisvesting.

2. *Voorbeeldproject Moerwijk*

Stichting Kennis- en Adviescentrum ILSE realiseert in samenwerking met woningcorporatie Vestia, de GDVV-groep, de gemeente Den Haag en NIDO het voorbeeldproject Moerwijk. In de Haagse Moerwijk is een voorbeeldwoning ingericht met domoticoepassingen. De doelstelling is om een vraaggestuurd domoticapakket samen te stellen dat goed bruikbaar is voor zelfstandig wonende ouderen met behoefte aan (sociale) veiligheid en ondersteuning. Vanaf de opening op 30 oktober 2002 kunnen ouderen uit de directe omgeving kennis maken met de woning, de voorzieningen testen en leren hoe ermee om te gaan. Ook wordt de woning periodiek aangepast om ouderen met meer specifieke of zwaardere zorgbehoeften een herkenbaar resultaat te tonen. Tot juli 2004 vindt kwalitatief onderzoek plaats door middel van onder andere test- en panelgroepen. Er wordt gekeken naar de People, Planet en Profit-aspecten van het domoticapakket en de mogelijkheden voor beperking van het energiegebruik voor verwarming, ventilatie en verlichting. De verwachting is dat de resultaten leiden tot een concept waarmee ouderen met behulp van praktijkoefeningen goed uit de voeten kunnen met de aangepaste voorzieningen.

3. *Milieukentallen domotica in relatie tot gebruikersgedrag*

In de loop van het programma is gebleken dat meer inzicht is gewenst in de invloed van het bewonersgedrag op het energiegebruik. Er is behoefte aan kentallen voor energiegebruik en voor de daarvan afgeleide milieuwinst, zowel van bewoners zonder als van die met domoticavoorzieningen. Met deze kentallen wordt het mogelijk de bewoners of vertegenwoordigers te adviseren over energiebesparing door gebruik van een domotica-installatie en eventueel door gedragsverandering. Als subdoelstelling geldt het verkennen van de mogelijkheid om de gevonden kentallen onder te brengen in de berekening van de EP(EnergiePrestatie)-norm. Dit project wordt uitgevoerd door Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) in samenwerking met Milieu Centraal. De laatste heeft een klankbordrol en speelt zowel bij de start van het project als bij de beoordeling een belangrijke rol. De uitkomsten van dit project stelt NIDO breed beschikbaar. Ze geven inzicht in de gevolgde methoden, in de simulaties en in de gedetailleerde resultaten.

Programmateam

De programmamanager is de heer ir. Josco Kester. Hij is werkzaam als wetenschappelijk medewerker bij Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN), unit Duurzame Energie in de Gebouwde Omgeving (DEGO) en leidt tevens het NIDO-programma 'In Eigen Omgeving Oud worden' bij NIDO.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met NIDO:

Tel: (058) 295 45 45

e-mail: bureau@nido.nu

Actuele informatie over het programma 'In Eigen Omgeving Oud Worden' vindt u ook op de programmasite: www.ineigenomgevingoudworden.nl

Over NIDO

Het Nationaal Initiatief Duurzame Ontwikkeling richt zich op het realiseren van duurzame ontwikkeling in de praktijk. NIDO brengt hiervoor mensen uit bedrijfsleven, overheid, maatschappelijke organisaties en wetenschap bijeen om ervaringen en inzichten te bundelen. Deze integrale aanpak krijgt vorm in concrete programma's. Zo zorgt NIDO ervoor dat organisaties hun duurzaamheidsambities daadwerkelijk kunnen realiseren en een voortrekkersrol kunnen vervullen voor andere organisaties. Sinds de oprichting van NIDO eind 1999 als ICES/KIS-initiatief van het kabinet, zijn tien programma's gestart. Zie ook: www.nido.nu